

Jeżeli zakład filjalny należy do innej klasy podatku przemysłowego niż zakład główny, to opłaty powyższe oblicza się według klasy zakładu filjalnego;

6. za pierwszy wpis zakładu filjalnego, jeżeli zakład główny znajduje się zagranicą, pobiera się, o ile konwencje między państwami nie zawierają postanowień odmiennych:

- a) od firm handlowych pojedynczych—podwójną opłatę, określoną w ustępie 1 a);
- b) od spółek jawnych handlowych, spółek komandytowych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, oraz osób prawnych, wymienionych w ustępie 2, potrójną opłatę, określoną w ustępie 1 a);
- c) od spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych—poczwórną opłatę, określoną w ustępie 1 a) dla pierwszej klasy podatku przemysłowego.

Za następne wpisy pobiera się opłaty, przewidziane za takie wpisy dla przedsiębiorstw krajowych.

§ 73. Jeżeli pewne przedsiębiorstwo w myśl ustawy z dnia 24 czerwca 1891 r. jest zwolnione od opłacenia podatku przemysłowego, zaliczenie do odpowiedniej klasy podatku przemysłowego celem wymiaru opłaty następuje według uznania sądu.

Art. 5. O ile przepisy innych ustaw powołują się na postanowienia, które w myśl artykułów 1 do 4 niniejszej ustawy uległy zmianie, wstępują w ich miejsce odpowiednie postanowienia w brzmieniu powyższych artykułów.

Art. 6. Stawki opłat, unormowane niniejszą ustawą, opiewają w markach polskich.

Art. 7. Rada Ministrów może zarządzać podwyższenie lub obniżenie kwot, przewidzianych w niniejszej ustawie, odpowiednio do stosunków walutowych.

Art. 8. Ustawa niniejsza obowiązuje na obszarze górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Przepisy jej stosują się także do wszystkich choćby dawniejszych czynności, spraw sądowych i wydatków, o ile wymiar według dotychczasowych ustaw jeszcze nie jest dokonany.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Sprawiedliwości i Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: *W. Grabski*
Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski*

450.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 14 maja 1924 r.

w sprawie zmian w ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

Na mocy p. 7 art. 1 oraz art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i re-

formie walutowej (Dz. U. R. P. № 4 poz. 28) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dn. 16 kwietnia 1924 r. zarządza się co następuje:

§ 1. Artykuł 1 ustawy z dn. 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. № 59 poz. 369) otrzymuje brzmienie następujące:

„Polski Państwowy Bank Rolny utworzony na podstawie dekretu Naczelnika Państwa z dnia 5 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. № 12 poz. 134) otrzymuje nazwę Państwowego Banku Rolnego. Statut Banku wyda Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych”.

§ 2. Państwowy Bank Rolny jest osobą prawną i podlega Ministrowi Reform Rolnych.

Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo używania pieczęci z godłem państwowem.

§ 3. Zadaniem Państwowego Banku Rolnego jest: popieranie parcelacji, osadnictwa i regulacji rolnych, popieranie rozwoju rolnictwa i współdziałanie w organizacji kredytu rolniczego, tudzież administrowanie funduszami przeznaczonymi na powyższe cele do dyspozycji organów Rządu na zasadach ustalonych przez władze powołane do dysponowania temi funduszami.

§ 4. Fundusze Państwowego Banku Rolnego oprócz powierzonych mu do administracji stanowią:

- a) kapitał zakładowy utworzony w sposób następujący: przewidzianą w art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. № 59 poz. 369) bezprocentową niewycofalną dotacją ze Skarbu Państwa na kapitał zakładowy Banku, powiększoną na mocy ustawy z dnia 25 września 1922 r. (Dz. U. R. P. № 88 poz. 787) podwyższoną o sumę mk. polskich, odpowiadającą równowartości trzech milionów złotych (franków złotych) wpłacanych przez Skarb z § 12 wydatków Dz. IV budżetu Ministerstwa Reform Rolnych 1924 r. (pomoc kredytowa dla osadników). Kapitał zakładowy Banku może być podniesiony na mocy decyzji Rady Ministrów;
- b) ogólny fundusz rezerwy i specjalne rezerwy, które Państwowy Bank Rolny obowiązany będzie tworzyć na mocy statutu;
- c) wkłady na rachunki lokacyjne i bieżące;
- d) inne fundusze, które Państwowy Bank Rolny może przyjmować lub użytkować w związku z wykonaniem swych zadań.

§ 5. Artykuły 6 i 7 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego otrzymują brzmienie następujące:

Art. 6 „Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń powierzyć Państwowemu Bankowi Rolnemu prowadzenie likwidacji państwowych bądź przez Państwo gwarantowanych instytucji osadniczych i finansowych, które w poszczególnych dzielnicach Rzeczypospolitej Polskiej udzielały kredytu na cele agrarne.

Nie przesądza to jednak przeznaczenia majątku uzyskanego z likwidacji tych instytucji”.

Art. 7. „Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Ministrem Skarbu”.

§ 6. Państwowy Bank Rolny ma prawo wypuszczać listy zastawne Banku aż do wysokości 30-krotnej sumy swego kapitału zakładowego łącznie z ogólnym funduszem rezerwowym.

Ogólna suma będących w obiegu listów zastawnych Banku nie może przekraczać sumy wydanych a nieumorzonych pożyczek amortyzacyjnych.

§ 7. Bank udziela pożyczek hipotecznych z amortyzacją lub bez amortyzacji i to albo w listach zastawnych albo w gotówce.

§ 8. Wysokość długoterminowej pożyczki amortyzacyjnej, wydanej w listach zastawnych Banku nie może przekraczać $\frac{2}{3}$ sumy szacunkowej posiadłości ziemskiej, na której została zabezpieczona udzielona pożyczka.

Szacunek dokonywać się będzie na podstawie przepisów wydanych przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek Rady Nadzorczej Banku.

Przy udzielaniu pożyczek na meljoracje, mające na celu poprawę fizykalnych własności gleby jak: drenowanie, osuszanie rowami, nawadnianie oraz inne meljoracje rolne, szacunek gruntów może obejmować przybytek wartości spowodowanych zamierzanymi nakładami meljoracyjnymi.

Wysokość pożyczek udzielanych na meljoracje z zastosowaniem powyższego szacunku nie może przewyższać $\frac{3}{4}$ sumy, o którą zwiększy się wartość danych posiadłości wskutek przeprowadzenia meljoracji, a w każdym razie nie może przekraczać rzeczywistych kosztów robót meljoracyjnych.

Nadto przewidywane wskutek meljoracji zwiększenie przeciętnego dochodu z danej posiadłości nie powinno być niższe od rat należnych od pożyczki przyznanej na meljoracje.

Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych ustali rodzaj meljoracji, na których przeprowadzenie mogą być udzielane pożyczki na zasadach powyżej w ustępach trzecim, czwartym i piątym przewidzianych, jak również warunki, dotyczące sposobu wydawania i bezpieczeństwa pożyczek, tudzież nadzoru nad wykonaniem robót meljoracyjnych.

§ 9. Pożyczki wydawane w listach zastawnych mają być zabezpieczone hipotecznie w zasadzie na pierwszym miejscu, powinny jednak bezzwzględnie mieścić się łącznie z ewentualnym poprzedzającym je obciążeniem w granicach $\frac{2}{3}$ szacunku.

§ 10. Bank ma prawo nabywać nieruchomości na cele prowadzenia parcelacji i osadnictwa na zasadach, ustalanych przez Ministra Reform Rolnych oraz o ile nieruchomości są potrzebne na pomieszczenia własne i personelu Banku, względnie gdy chodzi o uchronienie się przed stratami z powodu udzielonych pożyczek hipotecznych.

§ 11. Władzami Banku są: Rada Nadzorcza, Komitet Prezydjalny Rady Nadzorczej i Dyrekcja.

Bezpośrednią przełożoną władzą Banku jest Minister Reform Rolnych, który czynności nadzorcze wykonuje przez podwładne mu organy.

Prawo kontroli finansowej służy również Ministrowi Skarbu.

§ 12. W skład Rady Nadzorczej wchodzi:

- a) Prezes powołany przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych i Wice Prezes powołany przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Reform Rolnych i Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
- b) 8 członków powołanych przez Ministra Skarbu w tej liczbie 3—w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych i 3 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Minister Skarbu powołuje trzech zastępców członków Rady w tem jednego w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych oraz jednego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 13. Prezes i Wice Prezes nie może być jednocześnie posłem lub senatorem.

§ 14. Statut określi sposób powołania Komitetu Prezydjalnego Rady Nadzorczej oraz jego skład i zakres uprawnień.

§ 15. W celu oceniania weksli podawanych Bankowi do dyskonta oraz w celu udzielania opinii w przedmiocie zgłoszeń o kredyt niezabezpieczony hipotecznie lub zastawem może być utworzony z rozporządzenia Ministra Reform Rolnych Komitet Dyskontowy, składający się z trzech członków powołanych przez Ministra Reform Rolnych w tej liczbie jeden w porozumieniu z Ministrem Skarbu i jeden w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Tryb urzędowania Komitetu Dyskontowego określi regulamin.

§ 16. Dyrekcję Państwowego Banku Rolnego stanowią powołani przez Ministra Reform Rolnych Naczelny Dyrektor i dyrektorowie. Naczelny Dyrektor powołany będzie w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a jeden z dyrektorów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 17. Na pokrycie wydatków związanych z administracją funduszy, powierzonych Państwowemu Bankowi Rolnemu Bank pobiera na swoje dobro od dłużników tych funduszy dodatek administracyjny w wysokości, jaką określać będzie Rada Nadzorcza Banku na wniosek Dyrekcji.

§ 18. Państwowy Bank Rolny uprawniony jest do kasowania marek stemplowych zarówno na wekslach jak też na skryptach dłużnych oraz innych dokumentach otrzymywanych przez Bank, tudzież do pobierania opłat stemplowych w gotówce i czynienia odpowiednich adnotacji o pobraniu opłaty na odnośnych dokumentach z następnem perjodycznym przelewaniem pobranych sum do Skarbu Państwa. Szczegółową instrukcję dotyczącą trybu postępowania przy ściąganiu przez Bank opłat stemplowych

wyda Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych.

§ 19. Państwowy Bank Rolny wolny jest od wszelkich podatków bezpośrednich.

§ 20. Wykreślanie dłużnych wpisów hipotecznych, zapisanych na rzecz Banku względnie na rzecz instytucji i urzędów, których funduszami Bank administruje może być dokonywane na mocy dokumentów wystawianych w tym celu przez Bank, a wyrażających zgodę Banku na wykreślenie wpisów na jednostronne żądanie osób zainteresowanych.

Egzekucje należności z tytułu kredytu, przyznanego przez Państwowy Bank Rolny oraz należności z kredytu udzielonego z funduszy administrowanych przez Państwowy Bank Rolny, odbywają się trybem, przewidzianym dla egzekucji bezspornych należności skarbowych.

§ 21. Z końcem trzymiesięcznego okresu po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia kończy się okres urzędowania Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego w składzie dotychczasowym.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ulega rozwiązaniu stosunek służbowy członków dyrekcji Państwowego Banku Rolnego, urzędników oraz niższych funkcjonariuszów Banku z zastosowaniem odpowiednich przepisów o państwowej służbie cywilnej i ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Stosunek służbowy pracowników Państwowego Banku Rolnego ustali rozporządzenie Rady Ministrów z uwzględnieniem zasady, że pracownicy stali Państwowego Banku Rolnego winni mieć zapewnioną emeryturę, przy stworzeniu kasy emerytalnej, o ile możliwości wspólnej z innymi przedsiębiorstwami państwowymi.

§ 22. Do czasu wydania przepisów o służbie w Państwowym Banku Rolnym w drodze rozporządzenia Rady Ministrów stosunek służbowy członków Dyrekcji ureguluje Minister Reform Rolnych przy zachowaniu zasad niniejszego rozporządzenia. Stosunek służbowy innych pracowników Państwowego Banku Rolnego ureguluje Dyrekcja Państwowego Banku Rolnego w granicach upoważnień danych jej przez Ministra Reform Rolnych.

§ 23. Z chwilą wydania statutu Banku (§ 1) traci moc obowiązującą statut Państwowego Banku Rolnego ogłoszony, jako załącznik ustawy z dn. 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. № 59, poz. 369).

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz z Ministrem Skarbu.

§ 24. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Reform Rolnych: *Z. Ludkiewicz*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Janicki*

451.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 30 kwietnia 1924 r.

w przedmiocie podwyższenia niektórych norm zasiłków dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 35 poz. 363) w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 22 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 37 poz. 246) o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe i artykułu 8 ustawy z dnia 22 marca 1923 r. zarządza się co następuje:

§ 1. Ustęp II § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 40 poz. 276) otrzymuje następujące brzmienie:

II. Dla rodziny wszystkich innych rezerwistów:

jeżeli do zasiłku uprawnioną jest:	w miejscowościach wiejskich:	w osadach i miastach poniżej 10.000 mieszk.:	w miastach powyżej 10.000 mieszk.:
a) tylko 1 osoba	50 gr.	60 gr.	75 gr.
b) 2 osoby	60 „	70 „	85 „
c) 3 lub więcej osób	70 „	80 „	1 zł.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 października 1923 r. (Dz. U. R. P. № 114 poz. 911).

Zasiłki przyznane rodzinom wymienionym w § 1 z tytułu ćwiczeń wojskowych odbytych w roku 1924 przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia mają być obliczone podług norm ustalonych w § 1 niniejszego rozporządzenia.

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Z. Hübner*

Minister Spraw Wojskowych: *Sikorski*

Kierownik Ministerstwa Pracy

i Opieki Społecznej: *G. Simon*

452.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 9 maja 1924 r.

o zastosowaniu złotego do kosztów i opłat sądowych w górnośląskiej części sądu apelacyjnego w Katowicach.

Na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. w przedmiocie kosztów sądowych i opłat w górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach (Dz. U. R. P. № 43, poz. 449), art. 5,